

Reactie FME, Ondernemersorganisatie Technologische Industrie

8 november 2022

FME, de ondernemersorganisatie voor de Technologische Industrie, wil graag reageren op het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen” (hierna Besluit). FME steunt het belang van het minimaliseren van ZZS in producten en daarmee uiteindelijk afvalstoffen. In het belang van recycling van afval naar grondstof en de transitie naar een circulaire economie is het ook belangrijk goed zicht te hebben op ZZS in producten en afval.

Daarbij vindt FME enkele uitgangspunten belangrijk om mee te nemen in dit Beluit.

1. Een milieu analyse op basis van LCA principes moet de basis blijven voor de integrale beoordeling van producten van productie, gebruik, afval en uiteindelijk weer grondstoffen.
2. Producenten voegen ZZS stoffen toe aan producten omdat zij essentiële functies vervullen in die producten. Dat kan gaan om brandvertragende stoffen in elektrische apparaten of bescherming van metaal tegen corrosie. Het bijvoorbeeld halveren van de levensduur van producten omdat ZZS stoffen of goede alternatieve oplossingen ontbreken leidt gemakkelijk tot extra milieudruk. Dat kan het Besluit niet beogen.
3. Een level playing field waarbij rekening wordt gehouden dat producten veelal worden ontworpen en gemaakt buiten Europa om hier wel gebruikt en afgedankt te worden. Veel ZZS stoffen bevinden zich in producten die pas over vele jaren van de markt komen. Op welke wijze het Besluit daar rekening mee houdt is niet duidelijk.

FME vindt het een goede zaak dat het Besluit melden zich richt op ca. 1.600 ontdoeners die fossiele brandstoffen of andere delfstoffen verwerken en bedrijven die chemische processen toepassen om basismaterialen zoals metalen, kunststoffen en papier of specifieke synthetische stoffen te maken. Bij deze bedrijven mag een zeker kennisniveau over ZZS verondersteld worden, maar het blijft belangrijk dat het Besluit nauw aan blijft sluiten bij de praktijk omdat het Besluit anders het risico loopt onuitvoerbaar en onbetaalbaar te worden. Dat zou kunnen gebeuren als de scope van bedrijven en de informatieplicht wordt uitgebreid.

Het Besluit wordt uitgebreid met een bepaling die bedrijven die zich van afvalstoffen ontdoen (ontdoeners) verplicht om aan de ontvangers van die afvalstoffen naast de Euralcode ook de naam te verstrekken van de ZZS. De nieuwe informatieverplichting in het Besluit melden richt zich op ZZS die genoemd staan in omgevingsvergunningen en in de informatie over emissies van ZZS naar de lucht die bedrijven aan het bevoegd gezag verstrekken op grond van artikel 2.4, derde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer / artikel 5.23 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

FME vertegenwoordigt ontdoeners van afval en begrijpt de redenen voor deze wijziging van het Besluit melden. FME vestigen de aandacht op het volgende.

Het wijzigingsbesluit verplicht ontdoeners *niet* om *gehalten* van ZZS in afvalstoffen te bepalen. Deze kennis is immers niet altijd nodig voor een juiste (en doelmatige) verwerking van de afvalstroom. Echter in de Nota van toelichting (blz 8) staat dat het afvalbedrijf - voor zijn risicobeoordeling - de ontdoener kan vragen naar het gehalte van ZZS of aanvullende informatie.

In dit verzoek van de afvalverwerker aan de ontdoener om naar gehalten van ZZS in de afvalstroom te vragen, zit de mogelijkheid dat de afvalverwerker onbepaald om analyses van allerlei ZZS aan de ontdoener kan vragen. Verwezen wordt naar de [\(p\)ZZS lijst van het RIVM](#), die niet-limitatief is en voortdurend uitgebreid wordt. Dit zou tot hoge en onnodige kosten voor de ontdoener kunnen leiden.

Met de wijziging van het Besluit melden dient voorkómen te worden dat afvalverwerkers ongelimiteerd om ZZS-analyses kunnen vragen aan ontdoeners. De ontdoener heeft kennis van zijn proces en weet welke ZZS in de betreffende afvalstromen kunnen vóórkomen. De Nota van toelichting dient daarom duidelijkheid te geven dat de uitvraag van afvalverwerkers (naar ZZS-analyses) op basis van redelijkheid en aannemelijkheid dient te zijn.

In de aanloop van publicatie van dit besluit speelde een belangrijke case. Een FME bedrijf ontdoener van een reguliere stroom afval aan een inzamelbedrijf werd geconfronteerd met een stop van de inname van deze afvalstroom omdat er een verontreiniging van PFAS was geconstateerd. Dit bleek bij nader onderzoek te wijten aan het feit dat het afvalbedrijf en zijn recyclingbedrijf werd onderzocht door het Bevoegd Gezag. Daarbij had het Bevoegd Gezag in eerste instantie geen beeld dat er grote gevolgen waren voor de klanten van het afvalbedrijf dat onderzocht werd. Het FME bedrijf werd gedwongen afval lange tijd op te slaan op eigen terrein, alternatieve routes te vinden en er werd zelfs export naar Duitsland overwogen.

Kan de informatieplicht ook leiden tot het zwaarder beprijsen of zelfs weigeren van afval waarin ZZS zich bevindt. Vanaf welke concentraties is dat dan redelijk. Geldt dan het bestaande afvalcontract tussen afvalinzamelaar en de ontdoener? Met andere woorden het Besluit geeft de afvalsector veel ruimte om informatie op te vragen. Zijn de rechten van de ontdoeners daarin wel goed beschermd? Bij wie kan de ontdoener terecht als in zijn ogen het afvalbedrijf of de recycler onredelijke eisen stelt? FME vraagt het ministerie van I&W aan te geven waar ontdoeners terecht kunnen met vragen over de uitvoering van dit Besluit, maar ook met eventuele klachten over afvalbedrijven of andere organisaties die bij de uitvoering van dit Besluit betrokken zijn. Uiteraard is het verstandig om het Besluit tijdig te evalueren en indien noodzakelijk bij te stellen.